

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 18ης Ιανουαρίου 2007*

Στην υπόθεση C-229/05 P,

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που υποβλήθηκε στις 9 Μαΐου 2005,

Osman Ocalan, εξ ονόματος του **Kurdistan Workers' Party (PKK)**,

Serif Vanly, εξ ονόματος του **Kurdistan National Congress (KNK)**,

εκπροσωπούμενοι από τους M. Muller, QC, E. Grieves και P. Moser, barristers, και J. G. Peirce, solicitor,

αναιρεσείοντες,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

το **Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως**, εκπροσωπούμενο από την E. Finnegan και τον M. Bishop,

καθού πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας,
εκπροσωπούμενο από την R. Caudwell, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, K. Lenaerts, E. Juhász, J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή) και M. Ilešič, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: J. Swedenborg, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 14ης Σεπτεμβρίου 2006,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Με την αίτηση αναίρεσης ο Osman Ocalan, εξ ονόματος του Kurdistan Workers' Party (PKK) (Κουρδικού Εργατικού Κόμματος), και ο Serif Vanly, εξ ονόματος του Kurdistan National Congress (KNK) (Εθνικού Συνεδρίου του Κουρδιστάν), ζητούν

την αναίρεση της διάταξης του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15ης Φεβρουαρίου 2005, T-229/02, ΡΚΚ και ΚΝΚ κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2005, σ. II-539, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε ως απαράδεκτη την προσφυγή που είχαν ασκήσει με αίτημα την ακύρωση των αποφάσεων 2002/334/ΕΚ του Συμβουλίου, της 2ας Μαΐου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και την κατάργηση της απόφασης 2001/927/ΕΚ (ΕΕ L 116, σ. 33), και 2002/460/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και την κατάργηση της απόφασης 2002/334/ΕΚ (ΕΕ L 160, σ. 26).

Το νομικό πλαίσιο

Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

- 2 Το άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), επιγράφεται «Δικαίωμα σε δίκαιη δίκη» και προβλέπει τα εξής:

«1 Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα η υπόθεσή του να δικαστεί δίκαια, δημόσια και μέσα σε λογική προθεσμία, από ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο, που έχει ιδρυθεί από τον νόμο, το οποίο θα αποφασίσει είτε για αμφισβητήσεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αστικής φύσης είτε για το βάσιμο κάθε εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσης. Η απόφαση πρέπει να εκδοθεί δημόσια, η είσοδος όμως στην αίθουσα των συνεδριάσεων μπορεί να απαγορευθεί στον Τύπο και στο κοινό κατά τη διάρκεια όλης ή για μέρος της

δίκης, προς το συμφέρον της ηθικής, της δημόσιας τάξης ή της εθνικής ασφάλειας σε μια δημοκρατική κοινωνία, όταν τούτο απαιτείται προς το συμφέρον ανηλίκων ή για την προστασία της ιδιωτικής ζωής των διαδίκων, ή, στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, κατά την κρίση του δικαστηρίου, όταν λόγω ειδικών περιστάσεων η δημοσιότητα θα μπορούσε να παραβιάσει τα συμφέροντα της δικαιοσύνης.

[...]»

- 3 Το άρθρο 13 της ΕΣΔΑ, που επιγράφεται «Δικαίωμα σε αποτελεσματική προσφυγή», ορίζει τα εξής:

«Κάθε πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που αναγνωρίζονται στην παρούσα Σύμβαση παραβιάστηκαν έχει δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, ακόμη και αν η παραβίαση διαπράχθηκε από πρόσωπα που ενεργούσαν κατά την εκτέλεση των δημοσίων καθηκόντων τους.»

- 4 Το άρθρο 34 της ΕΣΔΑ, που επιγράφεται «Ατομικές προσφυγές», ορίζει τα εξής:

«Το [Ευρωπαϊκό] Δικαστήριο [των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου] μπορεί να επιληφθεί της εξέτασης προσφυγής που υποβάλλεται από κάθε φυσικό πρόσωπο, μη κυβερνητικό οργανισμό ή ομάδα ατόμων, που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα παραβίασης, από ένα από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλά της. Τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην παρεμποδίζουν με κανένα μέτρο την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος αυτού.»

Το κοινοτικό δίκαιο

- 5 Στις 27 Δεκεμβρίου 2001 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτιμώντας ότι χρειαζόταν δράση της Κοινότητας, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή το ψήφισμα 1373 (2001) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, εξέδωσε την κοινή θέση 2001/930/ΚΕΠΠΑ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 90) και την κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ για την εφαρμογή ειδικών μέτρων προς καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 93).
- 6 Το άρθρο 1 της κοινής θέσης 2001/931 προβλέπει τα εξής:

«1. Η παρούσα κοινή θέση εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των επόμενων άρθρων στα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που ενέχονται σε τρομοκρατικές πράξεις και τα οποία παρατίθενται στο παράρτημα.

[...]

4. Ο κατάλογος του παραρτήματος καταρτίζεται βάσει ακριβών πληροφοριών ή στοιχείων του σχετικού φακέλου τα οποία δεικνύουν ότι έχει ληφθεί απόφαση από αρμόδια αρχή έναντι συγκεκριμένων προσώπων, ομάδων και οντοτήτων, είτε η εν λόγω απόφαση αφορά την έναρξη ανακριτικών πράξεων ή ποινικής διώξεως για μια τρομοκρατική πράξη ή την απόπειρα τέλεσης ή τη συμμετοχή ή τη διευκόλυνση μιας τέτοιας πράξης βάσει σοβαρών και αξιοπίστων αποδείξεων ή ενδείξεων είτε καταδίκη για τέτοιες πράξεις. Πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που προσδιορίζονται από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ότι έχουν σχέση με την τρομοκρατία και κατά των οποίων έχει διατάξει κυρώσεις μπορούν να συμπεριληφθούν στον κατάλογο αυτό.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου ως “αρμόδια αρχή” νοείται δικαστική αρχή ή, εάν δικαστικές αρχές δεν έχουν αρμοδιότητα στον τομέα τον οποίο καλύπτει η παρούσα παράγραφος, ισοδύναμη αρμόδια αρχή στον εν λόγω τομέα.

5. Το Συμβούλιο μεριμνά προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα ονόματα φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων τα οποία περιλαμβάνονται στο παράρτημα περιέχουν επαρκή συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία επιτρέπουν την αποτελεσματική διαπίστωση της ταυτότητας συγκεκριμένων ατόμων, νομικών προσώπων, οντοτήτων ή οργανισμών διευκολύνοντας έτσι την αθωότητα αυτών οι οποίοι φέρουν το αυτό ή παρόμοιο όνομα.

6. Τα ονόματα των προσώπων και οντοτήτων τα οποία περιλαμβάνονται στον κατάλογο εξετάζονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τουλάχιστον μία φορά το εξάμηνο, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο δικαιολογείται.»

7 Το άρθρο 2 της κοινής θέσης 2001/931 ορίζει τα εξής:

«Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ενεργούσα εντός των ορίων των εξουσιών που της απονέμει η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αποφασίζει τη δέσμευση κεφαλαίων και άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πηγών προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα.»

8 Στις 27 Δεκεμβρίου 2001 το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2580/2001, για τη λήψη ειδικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 344, σ. 70).

9 Το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«1. Εκτός εάν επιτρέπεται δυνάμει των άρθρων 5 και 6:

- α) δεσμεύονται όλα τα κεφάλαια, χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και οικονομικοί πόροι που ανήκουν ή βρίσκονται στην ιδιοκτησία ή κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3,
- β) κανένα κεφάλαιο, άλλο χρηματικό περιουσιακό στοιχείο ή οικονομικός πόρος δεν διατίθεται, άμεσα ή έμμεσα, σε οποιοδήποτε ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3.

2. Εκτός εάν επιτρέπεται δυνάμει των άρθρων 5 και 6, απαγορεύεται η παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε οποιοδήποτε ή προς όφελος οποιουδήποτε από τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τις ομάδες ή τις οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3.

3. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ομοφωνία, καταρτίζει, αναθεωρεί και τροποποιεί τον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών κανονισμός, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παράγραφοι 4, 5 και 6, της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ. Ο κατάλογος αυτός αποτελείται από:

- ι) φυσικά πρόσωπα που διαπράττουν, ή επιχειρούν να διαπράξουν, συμμετέχουν ή διευκολύνουν τη διάπραξη οιασδήποτε τρομοκρατικής πράξης,

- ii) νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που διαπράττουν, ή επιχειρούν να διαπράξουν, συμμετέχουν ή διευκολύνουν τη διάπραξη οιασδήποτε τρομοκρατικής πράξης,
- iii) νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που ανήκουν σε ή ελέγχονται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που αναφέρονται στα στοιχεία i και ii, ή
- iv) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που ενεργούν εξ ονόματος ή υπό την καθοδήγηση ενός ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή οντοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία i και ii.»

Το ιστορικό της διαφοράς

10 Η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη περιλαμβάνει τις ακόλουθες διαπιστώσεις:

«1 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία, το [ΡΚΚ] εμφανίστηκε το 1978 και ανέλαβε ένοπλο αγώνα κατά της Τουρκικής Κυβερνήσεως προκειμένου να αναγνωριστεί στους Κούρδους το δικαίωμα της αυτοδιαθέσεως. Σύμφωνα με την έγγραφη μαρτυρία του [Osman] Ocalan, το ΡΚΚ κήρυξε μονομερώς παύση του πυρός υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος αυτοάμυνας, τον Ιούλιο 1999. Σύμφωνα με την ίδια μαρτυρία, τον Απρίλιο 2002 το συνέδριο του ΡΚΚ αποφάσισε, προκειμένου να εκφράσει τον συγκεκριμένο επαναπροσανατολισμό, ότι “στις 4 Απριλίου 2002 διακόπτονται όλες οι ασκούμενες υπό το όνομα του ‘ΡΚΚ’ δραστηριότητες και όλες οι εξ ονόματος του ΡΚΚ δραστηριότητες λογίζονται ως παράνομες” (παράρτημα 2 του δικογράφου της προσφυγής, σημείο 16). Συνεστήθη νέα ομάδα, και συγκεκριμένα το Kongreya Azadî û Demokrasiya Kurdistan (Συνέδριο για τη δημοκρατία και την ελευθερία του Κουρδιστάν — ΚΑΔΕΚ) προκειμένου να επιτευχθούν δημοκρατικός πολιτικοί στόχοι εξ ονόματος της κουρδικής μειονότητας. Ο [Abdullah] Ocalan ορίστηκε πρόεδρος του ΚΑΔΕΚ.

- 2 Το [ΚΝΚ] είναι ομοσπονδία συνενούσα τριάντα περίπου οργανώσεις. Το ΚΝΚ έχει ως στόχο “την ενίσχυση της ενότητας και της συνεργασίας των Κούρδων σε όλα τα τμήματα του Κουρδιστάν και την υποστήριξη του αγώνα τους υπό το φως των υπέρτατων συμφερόντων του Κουρδικού Έθνους” (άρθρο 7, παράγραφος Α, του συνταγματικού χάρτη του ΚΝΚ). Σύμφωνα με τη γραπτή μαρτυρία του [Serif] Vanly, προέδρου του ΚΝΚ, ο επίτιμος ηγέτης του ΡΚΚ συγκαταλεγόταν μεταξύ εκείνων που προώθησαν την ίδρυση του ΚΝΚ. Το ΡΚΚ ήταν μέλος του ΚΝΚ και τα [...] μέλη του ΡΚΚ χρηματοδοτούσαν εν μέρει το ΚΝΚ.»
- 11 Στις 2 Μαΐου 2002 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2002/334. Με την απόφαση αυτή το ΡΚΚ συμπεριελήφθη στον προβλεπόμενο από το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 κατάλογο (στο εξής: επίδικος κατάλογος).
- 12 Με δικόγραφο το οποίο πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υπόθεσης T-206/02, το ΚΝΚ άσκησε προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της απόφασης 2002/334. Το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή αυτή ως απαράδεκτη με διάταξη της 15ης Φεβρουαρίου 2005. Κατά της διάταξης αυτής δεν έχει ασκηθεί αναίρεση.
- 13 Στις 17 Ιουνίου 2002 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2002/460. Με την απόφαση αυτή το ΡΚΚ διατηρήθηκε στον επίδικο κατάλογο. Ο κατάλογος αυτός αναπροσαρμολόγταν στη συνέχεια κατά τακτά διαστήματα με αποφάσεις του Συμβουλίου.

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου

- 14 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Ιουλίου 2002, το ΡΚΚ, εκπροσωπούμενο από τον Osman Ocalan, και το ΚΝΚ, εκπροσωπούμενο από τον Serif Vanly, άσκησαν προσφυγή με αίτημα την ακύρωση των αποφάσεων 2002/334 και 2002/460. Η προσφυγή αυτή πρωτοκολλήθηκε με αριθμό υπόθεσης T-229/02.

- 15 Το δικόγραφο αυτό συνοδευόταν από έγγραφο διορισμού δικαστικού πληρεξουσίου εξ ονόματος του ΡΚΚ, που ήταν διατυπωμένο ως εξής:

«Με το παρόν, ο υπογράφων, Osman Ocalan, πρώην μέλος της οργάνωσης που ήταν παλαιότερα γνωστή ως ΡΚΚ, παρέχω, εξ ονόματος της οργάνωσης αυτής,

στον Mark Muller, δικηγόρο, 10-11 Gray's Inn Square,

στον Edward Grieves, δικηγόρο, 10-11 Gray's Inn Square,

Gareth Pierce, συνεργάτη του δικηγορικού γραφείου Birnberg Pierce,

την εντολή να ασκήσουν ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων προσφυγή για την ακύρωση της απόφασης 2002/334 και του κανονισμού 2580/2001 και να λάβουν κάθε αναγκαίο προς τούτο μέτρο (π.χ. να αναθέσουν οποιοδήποτε ζήτημα σε τρίτο πρόσωπο), να υποβάλουν αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων και να ασκήσουν αναίρεση, εφόσον παραστεί ανάγκη, ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 27 Νοεμβρίου 2002, το Συμβούλιο πρότεινε ένσταση απαραδέκτου δυνάμει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων επιτράπηκε να παρέμβουν υπέρ του Συμβουλίου. Η Επιτροπή κατέθεσε παρατηρήσεις επί της ένστασης απαραδέκτου. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έκανε χρήση της δυνατότητας αυτής.

- 17 Το Πρωτοδικείο, αποφαινόμενο επί της ένστασης απαραδέκτου αυτής, απέρριψε, με την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, την εν λόγω προσφυγή ως अपαραδέκτη.

Η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη

- 18 Όσον αφορά την προσφυγή που άσκησε ο Osman Ocalan εξ ονόματος του ΡΚΚ, το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι είναι απараδέκτη για τους εξής λόγους:

«27 Καταρχάς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το ΡΚΚ πρέπει να θεωρηθεί ως θιγόμενο άμεσα και ατομικά από τις αποφάσεις [2002/334 και 2002/460], εφόσον περιλαμβάνεται σ' αυτές ονομαστικώς.

28 Ακολούθως, πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι διέποντες το παραδεκτό μιας προσφυγής ακυρώσεως κανόνες, όταν πρόκειται για πρόσωπο περιλαμβανόμενο στον επίδικο κατάλογο —ήτοι στον κατάλογο των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων επί των οποίων τυγχάνουν εφαρμογής περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της τρομοκρατίας—, πρέπει να ερμηνεύονται σύμφωνα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Πράγματι, όταν πρόκειται ειδικότερα για τις οικείες ομάδες ή οντότητες, ενδέχεται να μην έχουν νομική υπόσταση ή να μην ήσαν σε θέση να τηρήσουν τους συνήθως εφαρμοζομένους επί των νομικών προσώπων κανόνες δικαίου. Ως εκ τούτου, υπερβολική τυπολατρία θα ισοδυναμούσε με τη μη αναγνώριση σε ορισμένες περιπτώσεις οποιασδήποτε δυνατότητας ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως τη στιγμή κατά την οποία οι εν λόγω ομάδες και οντότητες αποτέλεσαν αντικείμενο κοινοτικών περιοριστικών μέτρων.

[...]

- 32 Σύμφωνα με τις εξαγγελθείσες στη σκέψη 28 αρχές, ο [Osman] Ocalan, φυσικό πρόσωπο, νομιμοποιείται να αποδείξει με οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο ότι ενεργεί εγκύρως εξ ονόματος του ΡΚΚ, νομικού προσώπου, του οποίου ισχυρίζεται ότι είναι ο εκπρόσωπος. Εντούτοις, τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία πρέπει τουλάχιστον να καταδεικνύουν ότι το ΡΚΚ είχε όντως την πρόθεση να ασκήσει την παρούσα προσφυγή και ότι δεν είχε καταστεί όργανο τρίτου, ακόμη και ενός εκ των μελών του ενδεχομένως.
- 33 Επιβάλλεται επίσης η διευκρίνιση ότι δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο της παρούσας εξετάσεως του παραδεκτού της προσφυγής, να αποφανθεί επί του υποστατού του ΡΚΚ. Το ερώτημα που τίθεται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης εξέτασεως περιορίζεται αυστηρώς στο αν ο [Osman] Ocalan διαθέτει την ικανότητα ασκήσεως προσφυγής για λογαριασμό του ΡΚΚ.
- 34 Πρώτον, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφυγή ασκήθηκε τύποις από τον [Osman] Ocalan για λογαριασμό (“on behalf”) του ΡΚΚ.
- 35 Δεύτερον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα προσφεύγοντα βεβαιώνουν μετ’ επιτάσεως ότι το ΡΚΚ διαλύθηκε τον Απρίλιο 2002. Έτι περαιτέρω, σύμφωνα με τη μαρτυρία του [Osman] Ocalan η οποία παρατίθεται ως παράρτημα της προσφυγής, το συνέδριο του ΡΚΚ, όπου αποφασίστηκε η διάλυσή του, εξέδωσε ταυτόχρονα τη δήλωση, σύμφωνα με την οποία “[του λοιπού] όλες οι εξ ονόματος του ΡΚΚ δραστηριότητες λογίζονται ως παράνομες”.
- 36 Τρίτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ουδαμώς στα έγγραφα των προσφευγόντων γίνεται μνεία του [Osman] Ocalan υπό άλλη ιδιότητα πλην εκείνης του εκπροσώπου του ΡΚΚ. Ειδικότερα, ουδέποτε προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι θα υφίστατο ενδεχομένως οποιοδήποτε ατομικό συμφέρον για την ακύρωση των [...] αποφάσεων [2002/334 και 2002/460].

- 37 Πόρρω [απέχοντας από την απόδειξη] της ικανότητας δικαίου του [Osman] Ocalan να εκπροσωπεί το PKK, τα προσφεύγοντα ισχυρίζονται αντιθέτως ότι τούτο δεν υφίσταται πλέον. Είναι λοιπόν αδύνατον να γίνεται δεκτό ότι εξαφανισθέν νομικό πρόσωπο, αν θεωρηθεί ως τοιούτο, μπορεί εγκύτως να ορίζει εκπρόσωπο.
- 38 Η αδυναμία αποδοχής του ότι ο [Osman] Ocalan εκπροσωπεί εγκύτως το PKK ενισχύεται και από τη δική του μαρτυρία, σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε πράξη εξ ονόματος του PKK είναι παράνομη μετά τον Απρίλιο 2002. Αν γίνει δεκτή η μαρτυρία αυτή, η δράση που ισχυρίζεται ότι αναλαμβάνει ο [Osman] Ocalan εξ ονόματος του PKK κηρύχθηκε παράνομη από τον ίδιο τον εντολοδότη της.
- 39 Επομένως, τα προσφεύγοντα θέτουν το Πρωτοδικείο ενώπιον της παράδοξης καταστάσεως όπου το φυσικό πρόσωπο που υποτίθεται ότι εκπροσωπεί ένα νομικό πρόσωπο τελεί όχι μόνο σε αδυναμία να καταδείξει ότι το εκπροσωπεί εγκύτως, αλλά, έτι περισσότερο, εκθέτει τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί να το εκπροσωπεί.
- 40 Ως προς το επιχείρημα που τα προσφεύγοντα θεμελιώνουν στην ανυπαρξία άλλων ενδίκων βοηθημάτων, τούτο δεν μπορεί να οδηγήσει στο να γίνει δεκτή η προσφυγή οποιουδήποτε προσώπου έχοντος την βούληση να υπερασπιστεί τα συμφέροντα τρίτου.
- 41 Επομένως, το Πρωτοδικείο είναι υποχρεωμένο να αναγνωρίσει ότι ο [Osman] Ocalan άσκησε εξ ιδίας πρωτοβουλίας προσφυγή για λογαριασμό του PKK. Ως εκ τούτου, είναι απαράδεκτη η προσφυγή που άσκησε ο [Osman] Ocalan για λογαριασμό του PKK.»

- 19 Όσον αφορά την προσφυγή που άσκησε ο Serif Vanly εξ ονόματος του ΚΝΚ, το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι είναι απαράδεκτη για τους εξής λόγους:

«43 [...] το ΚΝΚ προσέβαλε ήδη την απόφαση 2002/334 με την εγγραφείσα στο πρωτόκολλο υπ' αριθ. Τ-206/2002 προσφυγή του. Επομένως, λόγω της ταυτότητας του αντικειμένου, της αιτίας και των διαδικών, η παρούσα προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω της ενστάσεως εκκρεμοδικίας ως εκ του ότι το ΚΝΚ βάλλει κατά της αποφάσεως 2002/334.

[...]

- 45 Όσον αφορά την ασηθείσα κατά της αποφάσεως 2002/460 προσφυγή του ΚΝΚ, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αφορά ατομικά ένωση, συσταθείσα για την προώθηση των συλλογικών συμφερόντων μιας κατηγορίας πολιτών, πράξη θίγουσα τα γενικά συμφέροντα της εν λόγω κατηγορίας, οπότε η ένωση αυτή δεν νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως οσάκις τα μέλη της δεν νομιμοποιούνται ατομικώς προς τούτο (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 19/62 έως 22/62, *Fédération nationale de la boucherie en gros et du commerce en gros des viandes*, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 845, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Μαρτίου 2001, Τ-69/96, *Hamburger Hafen- und Lagerhaus κ.λπ. κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2001, σ. II-1037, σκέψη 49).

- 46 Εν προκειμένω, πρέπει να διαπιστωθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος Α, του καταστατικού χάρτη του ΚΝΚ, τούτο έχει ως αποστολή την ενίσχυση της ενότητας και της συνεργασίας των Κούρδων σε όλα τα τμήματα του Κουρδιστάν και την υποστήριξη του αγώνα τους υπό το φως των υπέρτατων συμφερόντων του Κουρδικού Έθνους. Άρα, το ΚΝΚ πρέπει να θεωρηθεί ως ένωση συσταθείσα για την προώθηση των συλλογικών συμφερόντων μιας κατηγορίας πολιτών.

- 47 Το συμπέρασμα αυτό στοιχειοθετείται και από το επιχείρημα των προσφευγόντων ότι η εγγραφή του ΡΚΚ επάγεται “αποθαρρυντικές επιπτώσεις” ως προς την ικανότητα του ΚΝΚ για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αυτού στόχου. Δυνάμει της προμνησθείσας νομολογίας, δεν είναι σε θέση υπό την έννοια αυτή να επηρεάζεται ατομικώς.
- 48 Ακολούθως, πρέπει να ερευνηθεί αν το ΚΝΚ μπορεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι ένα ή περισσότερα από τα μέλη του νομιμοποιούνται να ασκήσουν παραδεκτώς προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως [2002/460].
- 49 Όσον αφορά το ΡΚΚ, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα προσφεύγοντα, ισχυριζόμενα ότι το τελευταίο δεν υφίσταται πλέον, αναγνωρίζουν τουλάχιστον ότι το ΡΚΚ δεν είναι πλέον μέλος του ΚΝΚ. Συναφώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η κατά το παρελθόν ιδιότητα ενός προσώπου ως μέλους ενώσεως επιτρέπει στην τελευταία να κάνει χρήση του δικαιώματος του εν λόγω προσώπου να κινηθεί ενδεχομένως δικαστικώς. Πράγματι, η αποδοχή παρόμοιας συλλογιστικής θα ισοδυναμούσε με την παροχή σε δεδομένη ένωση μιας μορφής διαρκούς δικαιώματος προς άσκηση προσφυγής, και τούτο παρά το γεγονός ότι η οικεία ένωση δεν μπορεί πλέον να ισχυρίζεται ότι εκπροσωπεί τα συμφέροντα του παλαιού μέλους της.
- 50 Όσον αφορά το ΚΑΔΕΚ, τα προσφεύγοντα επικαλούνται κατ’ ουσίαν το γεγονός ότι τούτο, εν δυνάμει μέλος του ΚΝΚ, θίγεται από την απόφαση 2002/460 σε βαθμό ώστε να αδυνατεί να προσχωρήσει σ’ αυτό. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι το ΚΑΔΕΚ θα μπορούσε να προσβάλει παραδεκτώς την απόφαση 2002/460 κατά την ημερομηνία ασκήσεως της παρούσας προσφυγής, και τούτο είναι προφανώς εφικτό, ιδίως αν μπορούσε να θεωρηθεί ως ο κατά νόμο ή και στην πράξη διάδοχος του ΡΚΚ, το ΚΝΚ δεν μπορεί να επικαλεστεί την ιδιότητα του ΚΑΔΕΚ ως μέλους της οργανώσεώς του, εφόσον δεν ανήκει σ’ αυτήν.
- 51 Τέλος, τα προσφεύγοντα ισχυρίζονται ότι το ΚΝΚ καθώς και τα μέλη του εν γένει θίγονται ατομικώς εκ του λόγου ότι οι δραστηριότητές τους περιορίζονται από τον φόβο δεσμεύσεως των περιουσιακών τους στοιχείων σε περίπτωση συνεργασίας με εγγεγραμμένη στον επίδικο κατάλογο οντότητα. Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι η επιβληθείσα με την απόφαση [2002/460] απαγόρευση διαθέσεως κεφαλαίων στο ΡΚΚ έχει γενική ισχύ ως εκ του ότι

απευθύνεται σε όλα τα υποκείμενα δικαίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Έτσι, η απόφαση [2002/460] εφαρμόζεται επί αντικειμενικώς προσδιοριζομένων καταστάσεων και επάγεται έννομα αποτελέσματα έναντι κατηγοριών προσώπων αντιμετωπιζομένων γενικώς και αφηρημένως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, 307/81, *Alusuisse Italia* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 3463, σκέψη 9).

- 52 Πρέπει να υπομνηστεί ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να ισχυρίζεται ότι το αφορά ατομικώς πράξη γενικής ισχύος μόνον αν αυτή το θίγει λόγω ορισμένων ιδιοτήτων που προσιδιάζουν σ' αυτό ή πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει έναντι οιαδήποτε άλλου προσώπου (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, *Plaumann* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-12/93, *CCE de Vittel* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1247, σκέψη 36). Τόσο το ΚΝΚ όσο και τα μέλη του είναι υποχρεωμένα να σεβαστούν την επιβληθείσα με την απόφαση [2002/460] απαγόρευση όσον αφορά το ΡΚΚ κατά τον ίδιο τρόπο με όλα τα λοιπά πρόσωπα εντός της Κοινότητας. Το γεγονός ότι, ως εκ των πολιτικών πεποιθήσεών τους, το ΚΝΚ και τα μέλη του υπέστησαν εντονότερα από άλλους τις συνέπειες της απαγορεύσεως αυτής δεν είναι ικανό να τα εξατομικεύσει έναντι οποιουδήποτε άλλου προσώπου εντός της Κοινότητας. Πράγματι, το γεγονός ότι πράξη γενικής ισχύος μπορεί να έχει αποκλίνουσες συγκεκριμένες συνέπειες για τα διάφορα υποκείμενα δικαίου επί των οποίων τυγχάνει εφαρμογής δεν είναι ικανό να τα διακρίνει έναντι όλων των λοιπών ενδιαφερομένων προσώπων, εφόσον η εφαρμογή της πράξεως αυτής χωρεί δυνάμει μιας αντικειμενικώς προσδιοριζόμενης καταστάσεως (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Φεβρουαρίου 2000, T-138/98, *ACAV* κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-341, σκέψη 66, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

[...]

- 56 Επειδή το ΚΝΚ αδυνατεί να επικαλεστεί το γεγονός ότι ένα από τα μέλη του μπορεί να ασκήσει παραδεκτώς προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως [2002/460], επιβάλλεται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η απόφαση αυτή δεν το αφορά ατομικώς.

57 Επομένως, η προσφυγή είναι απαράδεκτη ως ασκηθείσα από το ΚΝΚ κατά της αποφάσεως 2002/460.»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

20 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Μαΐου 2005, ο Osman Ocalan, εξ ονόματος του ΡΚΚ, και ο Serif Vanly, εξ ονόματος του ΚΝΚ, άσκησαν αναίρεση κατά της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης. Ζητούν από το Δικαστήριο να αναιρέσει την εν λόγω διάταξη και να κρίνει παραδεκτή την προσφυγή που άσκησαν ο Osman Ocalan εξ ονόματος του ΡΚΚ και ο Serif Vanly εξ ονόματος του ΚΝΚ, καθώς και να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας που αφορά το παραδεκτό.

21 Στην αίτηση αναίρεσης οι αναιρεσείοντες έχουν επισυνάψει δήλωση της 9ης Μαΐου 2005 του Mark Muller, ενός από τους δικηγόρους που τους εκπροσωπούν στην παρούσα διαδικασία, η οποία έχει ως εξής:

«1. Ο υπογράφων, Mark Muller, επιβεβαιώνω με την παρούσα ότι εκπροσωπώ τον Abdullah Ocalan σε διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

2. Καθ' όλη τη διάρκεια της εν λόγω διαδικασίας επισκεπτόμουν τακτικά τον [Abdullah] Ocalan στη φυλακή, στη νήσο Imrali της Τουρκίας. Επιβεβαιώνω ότι ο [Abdullah] Ocalan μου ανέθεσε, πριν από την άσκηση της προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου, να προσβάλω την απαγόρευση του ΡΚΚ στην Ευρώπη. Επιπλέον, είχα την ευκαιρία να συναντήσω στην Ευρώπη και άλλα ηγετικά στελέχη του ΡΚΚ και του ΚΑΔΕΚ, της οργάνωσης που υποτίθεται ότι το έχει διαδεχτεί. Και πάλι μου ανατέθηκε να συνεχίσω την παρούσα διαδικασία.

3. Προκειμένου να τηρηθεί ο Κανονισμός Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ζήτησα να μου δοθεί σχετική εντολή από τον Osman Ocalan, ο οποίος ήταν τότε ηγετικό στέλεχος τόσο της οργάνωσης που ήταν παλαιότερα γνωστή ως PKK όσο και του ΚΑΔΕΚ.

4. Αν το Πρωτοδικείο είχε ζητήσει διευκρινίσεις επί του ζητήματος, θα είχα λάβει αμέσως μέτρα για να συλλέξω όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία για την επιβεβαίωση των παραπάνω δηλώσεών μου. Δεν θεώρησα ότι έπρεπε να το πράξω, διότι το Πρωτοδικείο είχε δεχτεί το προσκομισθέν πληρεξούσιο και είχε κοινοποιήσει το δικόγραφο της προσφυγής στο καθού.»

22 Το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης των δύο αναιρεσιόντων ως απαράδεκτη ή, επικουρικά, ως αβάσιμη, να αναπέμψει, εφόσον το κρίνει αναγκαίο, την υπόθεση στο Πρωτοδικείο και να καταδικάσει τους αναιρεσιόντες στα δικαστικά έξοδα.

23 Η Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο, παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως, δεν υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις.

Επί της αίτησης αναίρεσης

Το παραδεκτό της προσφυγής που άσκησε ο Osman Ocalan εξ ονόματος του PKK

24 Ο Osman Ocalan, ενεργώντας εξ ονόματος του PKK (στο εξής: πρώτος αναιρεσιών), αναπτύσσει επτά λόγους αναίρεσης. Καταρχάς πρέπει να εξεταστεί ο τέταρτος λόγος.

Επί του τέταρτου λόγου αναίρεσης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 25 Με τον τέταρτο λόγο αναίρεσης ο πρώτος αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε σχετικά με τη διάλυση του ΡΚΚ. Από μια προσεκτική ανάγνωση της δήλωσης του Osman Ocalan που προσκομίστηκε στο Πρωτοδικείο δεν μπορεί να συναχθεί ότι το ΡΚΚ διαλύθηκε από κάθε άποψη, δηλαδή ακόμη και όσον αφορά την προσβολή του κύρους της απαγόρευσής του. Αντίθετα, ο Osman Ocalan αναφέρεται κατά σύστημα, με τη δήλωση αυτή, στη συνέχιση της ύπαρξης του ΡΚΚ και στη δημιουργία μιας συγγενούς οργάνωσης, του ΚΑΔΕΚ. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε κακώς τα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τη διάλυση του ΡΚΚ ή την ύπαρξή του.
- 26 Το Συμβούλιο ισχυρίζεται, κυρίως, ότι ο τέταρτος λόγος αναίρεσης είναι απαράδεκτος, διότι, πρώτον, συνιστά επανάληψη των απόψεων που προβλήθηκαν πρωτοδικώς και, δεύτερον, αφορά διαπίστωση πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο, και συγκεκριμένα τη διαπίστωση ότι το ΡΚΚ δεν μπορούσε να έχει ορίσει εγκύρως τον Osman Ocalan ως εκπρόσωπό του για τη δίκη ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 27 Επικουρικά, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι αυτός ο λόγος αναίρεσης είναι προδήλως αβάσιμος.
- 28 Κατά το Συμβούλιο, το Πρωτοδικείο ανέφερε καταρχάς ρητά, με τη σκέψη 33 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, ότι δεν εναπέκειτο στο Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του υποστατού του ΡΚΚ. Το ερώτημα στο οποίο έδωσε αρνητική απάντηση το Πρωτοδικείο ήταν απλώς αν ο Osman Ocalan είχε την ικανότητα άσκησης προσφυγής για λογαριασμό του ΡΚΚ.

- 29 Κατά το Συμβούλιο, οι ίδιοι οι αναιρεσεύοντες διευκρίνισαν ότι το ΡΚΚ είχε διαλυθεί επίσημα. Στο σημείο 16 της δήλωσης του Osman Ocalan, η οποία είχε επισυναφθεί στο δικόγραφο της προσφυγής, αναφέρεται σαφώς ότι από τις 4 Απριλίου 2002 όλες οι ασκούμενες εξ ονόματος του ΡΚΚ δραστηριότητες θα θεωρούνταν παράνομες.
- 30 Στη συνέχεια το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι οι ισχυρισμοί του πρώτου αναιρεσειόντος είναι πολλαπλώς συγκεχυμένοι. Για παράδειγμα, στο σημείο 25 της αίτησης αναίρεσης αναφέρεται ότι ο Osman Ocalan άσκησε την προσφυγή εξ ονόματος μιας οργάνωσης που συνεχίζει να υφίσταται και έφερε μέχρι τότε την ονομασία ΡΚΚ. Από τη δήλωση αυτή συνάγεται ότι η προσφυγή ασκείται στην πραγματικότητα εξ ονόματος μιας άλλης οργάνωσης, που δεν κατονομάζεται, αλλά δεν είναι πλέον το ίδιο το ΡΚΚ. Στο δικόγραφο της προσφυγής όμως δεν αναφέρεται για ποια άλλη οργάνωση θα μπορούσε να πρόκειται.
- 31 Τέλος, το Πρωτοδικείο εξέτασε ενδελεχώς, κατά το Συμβούλιο, τα επιχειρήματα των νυν αναιρεσειόντων. Το Συμβούλιο φρονεί ότι το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου, το οποίο εκτίθεται στις σκέψεις 37 έως 41 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης και σύμφωνα με το οποίο το ΡΚΚ δεν μπορούσε να διορίσει εγκύρως εκπρόσωπό του, είναι δικαιολογημένο ενόψει των αποδεικτικών στοιχείων που διέθετε το Πρωτοδικείο και υποστηρίζει ότι ο πρώτος αναιρεσειών δεν διατύπωσε, με την υπό κρίση αίτηση αναίρεσης, κανένα νέο επιχειρήμα που να δημιουργεί αμφιβολίες για την ορθότητα του συμπεράσματος αυτού.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 32 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η αίτηση αναίρεσης είναι απαράδεκτη, αν δεν περιλαμβάνει καμία ιδιαίτερη επιχειρηματολογία σχετικά με τον προσδιορισμό του νομικού σφάλματος που ενέχει κατά τον αναιρεσειόντα η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, αλλά περιορίζεται στην επανάληψη ή στην κατά γράμμα παράθεση των λόγων και επιχειρημάτων που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου. Αντίθετα, αν ο αναιρεσειών αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν

πρωτοδίκως μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατά την αναιρετική διαδικασία. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει την αναίρεσή του σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Πρωτοδικείου, η αναιρετική διαδικασία θα έχανε εν μέρει τη σημασία της (βλ. συναφώς την απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, C-25/05 P, Storck κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2006, σ. I-5719, σκέψεις 47 και 48, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 33 Ο τέταρτος λόγος αναίρεσης στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι είναι εσφαλμένη η εκτίμηση του Πρωτοδικείου ότι ο Osman Ocalan επικαλέστηκε την ανικανότητα του ΡΚΚ να ασκήσει προσφυγή. Με τον λόγο αυτό ασκείται λεπτομερής κριτική στην αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη. Επιπλέον, ο λόγος αυτός βάλλει κατά διαπίστωσης του Πρωτοδικείου που περιλαμβάνεται στην αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούσε να έχει προβληθεί πρωτοδίκως.
- 34 Υπό τις συνθήκες αυτές, το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι ο τέταρτος λόγος αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί, επειδή αποτελεί επανάληψη απόψεων που υποστηρίχθηκαν πρωτοδίκως, είναι αβάσιμο και πρέπει συνεπώς να απορριφθεί.
- 35 Όσον αφορά το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι ο τέταρτος λόγος αναίρεσης είναι απαράδεκτος, επειδή βάλλει κατά της διαπίστωσης πραγματικών περιστατικών από το Πρωτοδικείο, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, είναι παραδεκτές κατά την αναιρετική διαδικασία οι αιτιάσεις σχετικά με τη διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών και την εκτίμησή τους στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, εφόσον ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε διαπιστώσεις, η ανακρίβεια του περιεχομένου των οποίων προκύπτει από τη δικογραφία, ή παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών μέσων που του υποβλήθηκαν (βλ. συναφώς την απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2002, C-82/01 P, Aéroports de Paris κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-9297, σκέψη 56). Αυτό όμως ακριβώς συμβαίνει εν προκειμένω.
- 36 Κατά συνέπεια, αυτός ο λόγος αναίρεσης είναι παραδεκτός.

37 Όσον αφορά το βάσιμο του λόγου αυτού, πρέπει να εξεταστεί αν το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο των αποδεικτικών μέσων. Όπως εκθέτει η γενική εισαγγελέας στο σημείο 42 των προτάσεων της, παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών μέσων υπάρχει όταν, χωρίς να διεξαχθούν νέες αποδείξεις, προκύπτει ότι η εκτίμηση των διαθέσιμων αποδεικτικών μέσων είναι προδήλως εσφαλμένη (βλ. συναφώς απόφαση της 6ης Απριλίου 2006, C-551/03 P, General Motors κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-3173, σκέψη 54).

38 Με βάση το κριτήριο αυτό, επισημαίνεται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου σχετικά με το υποστατό του ΡΚΚ περιλαμβάνουν τη δήλωση του Osman Ocalan, η οποία έχει επισυναφθεί στο δικόγραφο της προσφυγής, την εντολή που έδωσε ο Osman Ocalan στους δικηγόρους ως προς την εκπροσώπηση του πρώτου αναιρεσιόντος, τις θέσεις που έλαβε το Συμβούλιο και τη δήλωση του Serif Vanly, η οποία επίσης έχει επισυναφθεί στο δικόγραφο της προσφυγής.

39 Όσον αφορά, πρώτον τη δήλωση του Osman Ocalan, στο σημείο 1 της δήλωσης αυτής αναφέρεται ότι «το ΡΚΚ ήταν και παραμένει πολιτική οργάνωση κεντρικής σημασίας για τον κουρδικό λαό».

40 Στο σημείο 11 της δήλωσης αυτής ο Osman Ocalan εκθέτει τα εξής:

«Τον Ιούλιο του 1999 το ΡΚΚ κήρυξε μονομερή κατάπαυση του πυρός. Σκοπός ήταν να γίνουν βήματα προς την κατεύθυνση μιας δημοκρατικής και ειρηνικής λύσης του ζητήματος των δικαιωμάτων του κουρδικού λαού. Το ΡΚΚ δήλωσε ότι όλες οι δραστηριότητες των ανταρτών θα διακόπτονταν μέχρι να δοθεί νέα διαταγή.»

41 Τα σημεία 15 έως 19 της ίδιας αυτής δήλωσης έχουν ως εξής:

- «15.[Το όγδοο συνέδριο του ΡΚΚ, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 4ης και 10ης Απριλίου 2002,] χαρακτήρισε το ΡΚΚ ως τη συμβολική ονομασία του κινήματος “Apoist” [η λέξη “Apo” χρησιμοποιούνταν για να δηλώσει τον Abdullah Ocalan] κατά την περίοδο της εθνικής συνειδητοποίησης και αντίστασης του κουρδικού λαού. Το συνέδριο αυτό διακήρυξε επίσης ότι το ΡΚΚ συμβόλιζε την κουρδική εθνική συνείδηση και ταυτότητα.
16. Το συνέδριο αυτό αποφάσισε ότι, κατόπιν των μείζονος σημασίας αλλαγών εντός του ΡΚΚ, θα διακόπτονταν από τις 4 Απριλίου 2002 όλες οι ασκούμενες υπό το όνομα του “ΡΚΚ” δραστηριότητες και ότι όλες οι εξ ονόματος του ΡΚΚ δραστηριότητες θα λογίζονταν παράνομες.
17. Το συνέδριο αυτό αποφάσισε να συνεχίσει τις εξελίξεις που είχαν δρομολογηθεί μετά την κατάπαυση του πυρός [το 1999] και μετά το έβδομο συνέδριο. [Στην παρούσα δήλωση επισυνάπτεται το “Σχέδιο για την ειρήνη”, στο οποίο έχει αποτυπωθεί η θέση του ΡΚΚ, όπως διαμορφώθηκε στο έβδομο συνέδριο στις 10 Ιανουαρίου 2000.]
18. Εγκρίθηκε νέος καταστατικός χάρτης, ο οποίος μετέβαλε τη δομή και την οργάνωση του ΡΚΚ και εξέθετε τη στρατηγική του κινήματος Apoist. Προβλέφθηκε η δημιουργία μιας συντονιστικής οργάνωσης, στην οποία επρόκειτο να υπαχθούν οι διάφορες οργανώσεις που θα δημιουργούνταν στα διάφορα τμήματα του Κουρδιστάν και στις όμορες χώρες. Κατά συνέπεια, αποφασίστηκε η ίδρυση του [KADEK].
19. Εκλέχτηκε νέα διοικούσα επιτροπή, ενώ πρόεδρος του KADEK εκλέχτηκε ο Abdullah Ocalan.»

- 42 Το κείμενο αυτό δεν φαίνεται να κηρύσσει τη διάλυση του ΡΚΚ, αλλά μάλλον να εκθέτει ότι το ΡΚΚ εγκατέλειψε σταδιακά τα βίαια μέσα δράσης προκειμένου να χρησιμοποιήσει άλλα μέσα. Ο Osman Ocalan εκθέτει ειδικότερα ότι το ΡΚΚ κήρυξε μονομερή κατάπαυση του πυρός τον Ιούλιο του 1999, μετέσχε σε «σχέδιο για την ειρήνη» κατά το έβδομο συνέδριό του στις 10 Ιανουαρίου 2000 και αποφάσισε κατά το όγδοο συνέδριο, το οποίο πραγματοποιήθηκε μεταξύ 4ης και 10ης Απριλίου 2002, να διακόψει από τις 4 Απριλίου 2002 «όλες τις δραστηριότητες». Η φράση «όλες τις δραστηριότητες» θα μπορούσε, αν ληφθούν υπόψη τα συμφραζόμενα, να σημαίνει απλώς την εγκατάλειψη από το ΡΚΚ όλων των βίαιων δραστηριοτήτων του.
- 43 Εξάλλου, από τα σημεία 18 και 19 της δήλωσης του Osman Ocalan προκύπτει ότι η δομή και η οργάνωση του ΡΚΚ υπέστησαν απλώς ορισμένες μεταβολές και ότι το ΡΚΚ εξακολούθησε να υπάρχει με την ονομασία ΚΑΔΕΚ και με πρόεδρο πάντα τον Abdullah Ocalan.
- 44 Ομοίως, το ρήμα «παραμένει», που χρησιμοποιείται στο σημείο 1 της εν λόγω δήλωσης, δείχνει ότι το ΡΚΚ εξακολουθεί να υπάρχει.
- 45 Εν πάση περιπτώσει, ο Osman Ocalan δεν αναφέρει ρητά σε κανένα σημείο της δήλωσής του ότι το όγδοο συνέδριο του ΡΚΚ αποφάσισε τη διάλυσή του.
- 46 Κατά συνέπεια, η δήλωση αυτή, αν αναγνωσθεί ως ενιαίο σύνολο, δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι περιέχει δήλωση περί πλήρους διάλυσης του ΡΚΚ.
- 47 Όσον αφορά, δεύτερον, την εντολή που δόθηκε στους δικηγόρους ως προς την εκπροσώπηση του πρώτου αναιρεσειόντος, ο Osman Ocalan διευκρινίζει με το έγγραφο αυτό ότι ενεργεί «για λογαριασμό της οργάνωσης που ήταν παλαιότερα γνωστή ως ΡΚΚ» («on behalf of the organisation formerly known as the PKK»). Η φράση αυτή όμως σημαίνει απλώς αλλαγή ονομασίας και όχι τη διάλυση του ΡΚΚ.

48 Όσον αφορά, τρίτον, τις θέσεις του Συμβουλίου, οι διαδοχικές αποφάσεις που έχουν αντικαταστήσει από τις 2 Απριλίου 2004 τις αποφάσεις 2002/334 και 2002/460 περιγράφουν το PKK ως το «Εργατικό Κόμμα του Κουρδιστάν (PKK) (γνωστό και ως KADEK ή ως KONGRA-GEL)» [βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση 2004/306/EK του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 2004, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και την κατάργηση της απόφασης 2003/902/EK (ΕΕ L 99, σ. 28)]. Επομένως, το Συμβούλιο θεωρεί ότι το PKK εξακολουθεί να υπάρχει, αλλά με άλλες ονομασίες.

49 Τέλος, στη δήλωση του Serif Vanly, προέδρου του KNK, η οποία έχει επισυναφθεί στο δικόγραφο της προσφυγής, γίνεται μεν λόγος για τη διάλυση του PKK, αλλά το σχετικό χωρίο είναι το εξής:

«Το PKK είναι οργάνωση που μετέχει στο KNK αφότου ιδρύθηκε το KNK. Το PKK πρωτοστάτησε στην ίδρυση του KNK και έκτοτε αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη εντός του KNK, καθόσον οι σκοποί του και οι επιδιώξεις του συμπίπτουν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του KNK. Το PKK δεν αποτελεί πλέον επίσημα μέλος του KNK μετά τη διάλυσή του τον Απρίλιο του 2002. Εντούτοις, η οργάνωση που διαδέχτηκε το PKK, το KADEK, έχει ζητήσει να προσχωρήσει στο KNK. Επίτιμος πρόεδρος του KNK παραμένει ο Abdullah Ocalan.»

50 Από το παραπάνω χωρίο δεν προκύπτει όμως κατ' ανάγκη ότι το PKK έπαυσε πλήρως να υπάρχει από τον Απρίλιο του 2002. Συγκεκριμένα, από το κείμενο αυτό συνάγεται μάλλον, κατόπιν ανάγνωσης ολόκληρου του κειμένου, ότι το PKK εξακολούθησε σε κάποιο βαθμό να υπάρχει και μεταγενέστερα, με άλλη οργάνωση και με άλλη ονομασία. Η δήλωση του Serif Vanly δεν αντιφάσκει συνεπώς προς τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που εξετάστηκαν μόλις προηγουμένως.

51 Κατά συνέπεια, η διαπίστωση ότι, «σύμφωνα με τη μαρτυρία του [Osman] Ocalan, η οποία παρατίθεται ως παράρτημα της προσφυγής, το συνέδριο του PKK [αποφάσισε] τη διάλυσή του», η οποία περιλαμβάνεται στη σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, είναι ανακριβής και αντιφάσκει προς τη δήλωση του Osman Ocalan στην οποία παραπέμπει.

- 52 Ομοίως, η εκτίμηση που περιλαμβάνεται στη σκέψη 37 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης και κατά την οποία, «πόρρω [απέχοντας από την απόδειξη] της ικανότητας δικαίου του [Osman] Ocalan να εκπροσωπεί το ΡΚΚ, τα προσφεύγοντα ισχυρίζονται αντιθέτως ότι τούτο δεν υφίσταται πλέον» δεν συνάδει με τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε στη διάθεσή του το Πρωτοδικείο.
- 53 Οι διαπιστώσεις ως προς τα πραγματικά περιστατικά, οι οποίες περιλαμβάνονται στις σκέψεις 35 και 37 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, είναι επομένως ανακριβείς και συνιστούν παραμόρφωση του περιεχομένου των αποδεικτικών στοιχείων που είχε στη διάθεσή του το Πρωτοδικείο. Ο τέταρτος λόγος αναίρεσης είναι συνεπώς βάσιμος.
- 54 Κατά συνέπεια, η αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη πρέπει να ανααιρεθεί, καθόσον απορρίπτει την προσφυγή του πρώτου ανααιρεσιόντος ως απαράδεκτη, χωρίς να χρειάζεται να εξεταστούν οι λοιποί λόγοι αναίρεσης που προβάλλει ο ανααιρεσιών αυτός.

Το παραδεκτό της προσφυγής που άσκησε ο Serif Vanly εξ ονόματος του ΚΝΚ

- 55 Ο Serif Vanly, ενεργώντας εξ ονόματος του ΚΝΚ (στο εξής: δεύτερος ανααιρεσιών), αναπτύσσει δύο λόγους αναίρεσης (τον όγδοο και τον ένατο λόγο αναίρεσης).

Επί του όγδου λόγου αναίρεσης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 56 Με τον όγδοο λόγο αναίρεσης ο δεύτερος ανααιρεσιών υπενθυμίζει ότι το Πρωτοδικείο, με την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη, έκρινε ότι η προσφυγή δεν ήταν παραδεκτή καθόσον είχε ασκηθεί από το ΚΝΚ, διότι η απόφαση 2002/460 δεν αφορούσε το ΚΝΚ ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Ο δεύτερος ανααιρεσιών φρονεί ότι το κριτήριο αυτό είναι υπερβολικά περιοριστικό, όταν πρόκειται για θεμελιώδη δικαιώματα που διασφαλίζει η ΕΣΔΑ. Υποστηρίζει ότι

το κριτήριο του παραδεκτού πρέπει, στο πλαίσιο αυτό, να τυγχάνει ευρύτερης εφαρμογής, σύμφωνα με τα κριτήρια παραδεκτού που έχει καθιερώσει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ώστε να μη ματαιώνεται η δυνατότητα παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

57 Ο δεύτερος αναιρεσείων φρονεί ότι, αν το Δικαστήριο κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή του ΚΝΚ στην υπό κρίση υπόθεση, ενώ το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου θα έκρινε, υπό τις ίδιες περιστάσεις, παραδεκτή την προσφυγή που θα ασκούσαν ενώπιόν του, ο δεύτερος αναιρεσείων θα έχανε το δικαίωμά του για αποτελεσματική έννομη προστασία, και συγκεκριμένα το δικαίωμα να ζητήσει με την προσφυγή του να εξεταστεί αν ο κανονισμός 2580/2001 και η απόφαση 2002/460 θίγουν τα θεμελιώδη δικαιώματά του, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί με την ΕΣΔΑ. Η άρνηση πραγματοποίησης της εξέτασης αυτής παρά τη διατύπωση εύλογης και παραδεκτής επιχειρηματολογίας σε σχέση με την ΕΣΔΑ συνιστά παράβαση του άρθρου 13 της εν λόγω σύμβασης, καθόσον ο δεύτερος αναιρεσείων στερείται άνευ ετέρου τη δυνατότητα άσκησης των προβλεπόμενων ένδικων μέσων.

58 Το Συμβούλιο παρατηρεί ότι ο δεύτερος αναιρεσείων δεν επιχειρεί να αποδείξει ότι το Πρωτοδικείο, δεχόμενο ότι η απόφαση 2002/460 δεν αφορούσε ατομικά το ΚΝΚ, εφάρμοσε εσφαλμένα τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, όπως έχουν ερμηνευθεί με την κοινοτική νομολογία. Στην πραγματικότητα, ο δεύτερος αναιρεσείων καλεί το Δικαστήριο να αγνοήσει τις διατάξεις του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, όπως έχουν ερμηνευθεί με την κοινοτική νομολογία, και να εφαρμόσει αντ' αυτών τις διατάξεις περί ενεργητικής νομιμοποίησης που περιέχει η ΕΣΔΑ.

59 Το Συμβούλιο θεωρεί ότι, καθόσον ο υπό εξέταση λόγος αναίρεσης βάλλει κατά του συμπεράσματος του Πρωτοδικείου ότι η απόφαση 2002/460 δεν αφορούσε ατομικά τον δεύτερο αναιρεσείοντα κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, ο δεύτερος αναιρεσείων δεν επικαλείται νέα επιχειρήματα με την αίτηση αναίρεσης και συνεπώς η αίτηση αναίρεσης είναι απαράδεκτη κατά το μέρος αυτό. Επικουρικά το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η αίτηση αναίρεσης είναι αβάσιμη κατά το μέρος αυτό, διότι το Πρωτοδικείο ακολούθησε προσηκόντως την πάγια νομολογία.

- 60 Το Συμβούλιο φρονεί ότι, εφόσον με τον υπό εξέταση λόγο αναίρεσης προβάλλεται επιχείρημα που συνάγεται από την ΕΣΔΑ, το επιχείρημα αυτό είναι απαράδεκτο κατ' αναίρεση, διότι δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης μεταξύ των διαδίκων στον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας και το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε επ' αυτού. Επικουρικά το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι το επιχείρημα αυτό είναι αβάσιμο, διότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κοινότητα παρέχουν στα θεμελιώδη δικαιώματα ισοδύναμη προστασία με την παρεχόμενη από την ΕΣΔΑ.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 61 Όσον αφορά το παραδεκτό του υπό κρίση λόγου αναίρεσης, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 118 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, που απαγορεύει καταρχήν την προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης, εφαρμόζεται στην ενώπιον του Δικαστηρίου διαδικασία που έχει ως αντικείμενο αναίρεση κατ' αποφάσεως του Πρωτοδικείου. Έτσι, όταν έχει ασκηθεί αναίρεση, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου περιορίζεται στον έλεγχο της εκτίμησης από το Πρωτοδικείο των ισχυρισμών που συζητήθηκαν ενώπιόν του (βλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-199/01 P και C-200/01 P, ΙΡΚ-München κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-4627, σκέψη 52).
- 62 Το Συμβούλιο, με την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε πρωτοδίκως, ισχυρίστηκε ότι ο δεύτερος αναιρεσείων δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Ο δεύτερος αναιρεσείων απάντησε, με τις παρατηρήσεις που υπέβαλε επί της ένστασης απαραδέκτου αυτής, ότι η εν λόγω διάταξη έπρεπε να ερμηνευθεί κατά τρόπο ώστε να γίνει δεκτό ότι πληρούσε τις προϋποθέσεις αυτές. Συναφώς ο δεύτερος αναιρεσείων ισχυρίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα άσκησης αποτελεσματικής προσφυγής κατά των πράξεων των κοινοτικών οργάνων που προσβάλλουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και παραβιάζουν το κοινοτικό δίκαιο. Με την αναιρεσιβαλλόμενη διάταξη το Πρωτοδικείο απέρριψε την άποψη του δεύτερου αναιρεσείοντος, χωρίς όμως να αποφανθεί επί του ισχυρισμού ότι η προσφυγή της οποίας είχε επιληφθεί αποσκοπούσε στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του δεύτερου αναιρεσείοντος.

- 63 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ερμηνεία του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ και η εφαρμογή του στην περίπτωση του δεύτερου αναιρεσείοντος συζητήθηκαν σε πρώτο βαθμό ενώπιον του Πρωτοδικείου. Με τον υπό κρίση λόγο αναίρεσης αμφισβητείται εμπεριστατωμένα η ορθότητα της ερμηνείας και της εφαρμογής της διάταξης αυτής από το Πρωτοδικείο έναντι του δεύτερου αναιρεσείοντος. Κατά συνέπεια, ο υπό κρίση λόγος αναίρεσης δεν αποτελεί νέο ισχυρισμό, του οποίου η προβολή κατ' αναίρεση θα απαγορευόταν από τα άρθρα 42, παράγραφος 2, και 118 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 64 Όταν ο λόγος αναίρεσης προβάλλεται παραδεκτώς, ο αναιρεσείων μπορεί καταρχήν να αναπτύσσει κατ' ελεύθερη κρίση τα επιχειρήματα που τον θεμελιώνουν, είτε δηλαδή βασιζόμενος σε επιχειρήματα που έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου είτε αναπτύσσοντας νέα επιχειρήματα, σε σχέση κυρίως με τα συμπεράσματα του Πρωτοδικείου. Σε αντίθετη περίπτωση, η ανααιρετική διαδικασία θα έχανε εν μέρει το νόημά της (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση Storck κατά ΓΕΕΑ, σκέψη 48, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 65 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος αναιρεσείων δεν είναι υποχρεωμένος να θεμελιώσει τον υπό κρίση λόγο αναίρεσης με νέα μόνο επιχειρήματα σχετικά με την ερμηνεία από την κοινοτική νομολογία του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Το σχετικό επιχείρημα του Συμβουλίου είναι αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί.
- 66 Όσον αφορά το παραδεκτό των επιχειρημάτων που στηρίζονται στην ΕΣΔΑ, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 58 του Οργανισμού του Δικαστηρίου και 113, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου προκύπτει ότι ο αναιρεσείων μπορεί κατ' αναίρεση να επικαλείται κάθε λυσιτελές επιχείρημα υπό την προϋπόθεση και μόνο ότι η αναίρεση δεν μεταβάλλει το αντικείμενο της διαφοράς που εκδίκασε το Πρωτοδικείο. Αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει το Συμβούλιο, δεν υπάρχει καμία υποχρέωση να έχει συζητηθεί πρωτοδίκως κάθε επιχείρημα που προβάλλεται κατ' αναίρεση. Κανείς τέτοιος περιορισμός δεν μπορεί να γίνει δεκτός, διότι θα είχε ως αποτέλεσμα να χάνει η ανααιρετική διαδικασία σε σημαντικό βαθμό το νόημά της.

- 67 Αφού είναι προφανές ότι ο υπό κρίση λόγο αναίρεσης δεν μεταβάλλει το αντικείμενο της διαφοράς που εκδίκασε το Πρωτοδικείο, το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι ο λόγος αυτός είναι απαράδεκτος, καθόσον αναφέρεται στην ΕΣΔΑ, είναι αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί.
- 68 Κατά συνέπεια, ο υπό κρίση λόγος αναίρεσης είναι καθ' όλα παραδεκτός.
- 69 Όσον αφορά το βάσιμο του λόγου αυτού, ο δεύτερος αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι οι αποφάσεις 2002/334 και 2002/460 τον θίγουν, καθόσον μάλιστα το ΚΝΚ αποτελεί ευρύτερο πλαίσιο εκπροσώπησης για το ΡΚΚ και για κάθε άλλη οργάνωση που λογίζεται ότι το έχει διαδεχτεί.
- 70 Κατά πάγια νομολογία, αυτή η σχέση δεν αρκεί για να αποδειχτεί ότι μια οντότητα θίγεται ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ. Συγκεκριμένα, η ένωση ή το σωματείο που εκπροσωπεί μια κατηγορία φυσικών ή νομικών προσώπων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θίγεται ατομικά, κατά την έννοια της παραπάνω διάταξης, από μια πράξη που θίγει τα γενικά συμφέροντα της κατηγορίας αυτής (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση *Fédération nationale de la boucherie en gros et du commerce en gros des viandes* κ.λπ. κατά Συμβουλίου, και τη διάταξη της 5ης Νοεμβρίου 1986, 117/86, *UFADE* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 3255, σκέψη 12).
- 71 Επιπλέον, ο δεύτερος αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι υπάρχει ο κίνδυνος δέσμευσης των κεφαλαίων του ΚΝΚ, κατ' εφαρμογή των αποφάσεων 2002/334 και 2002/460, αν το ΚΝΚ έχει επαφές με το ΡΚΚ.

- 72 Κατά πάγια νομολογία, ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να ισχυριστεί βάσιμα ότι μια πράξη γενικής ισχύος το αφορά ατομικά, παρά μόνον αν η εν λόγω πράξη το θίγει λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων του ή μιας πραγματικής καταστάσεως που το χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο (βλ. συναφώς την προπαρατεθείσα απόφαση Plaumann κατά Επιτροπής, και την απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 36).
- 73 Ο κίνδυνος δέσμευσης των κεφαλαίων του ΚΝΚ απορρέει όμως από μια απαγόρευση που έχει οριοθετηθεί αντικειμενικά και βαρύνει εξίσου όλους όσους υπόκεινται στο κοινοτικό δίκαιο. Υπό τις περιστάσεις αυτές, το ΚΝΚ δεν μπορεί να ισχυρίζεται ότι οι αποφάσεις 2002/334 και 2002/460 το αφορούν ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 74 Το Πρωτοδικείο, καταλήγοντας, με τις σκέψεις ιδίως 45, 46, 51 και 52 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, στο συμπέρασμα ότι το ΚΝΚ δεν θίγεται ατομικά, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, εφάρμοσε ορθά την εν λόγω διάταξη, όπως έχει ερμηνευθεί νομολογιακά.
- 75 Ο δεύτερος αναιρεσειών προβάλλει εντούτοις το αντεπιχείρημα ότι αυτή η ερμηνεία του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ συνεπάγεται την επιβολή μιας τόσο αυστηρής προϋπόθεσης από πλευράς παραδεκτού, ώστε να προσκρούει στην ΕΣΔΑ.
- 76 Τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων διασφαλίζει το Δικαστήριο. Προς τούτο το Δικαστήριο εμπνέεται από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και από τα στοιχεία που παρέχουν οι διεθνείς πράξεις περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, για τις οποίες έχουν συνεργαστεί ή στις οποίες έχουν προσχωρήσει τα κράτη μέλη. Η ΕΣΔΑ ενέχει συναφώς ιδιαίτερη σημασία (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2003, C-112/00, Schmidberger, Συλλογή 2003, σ. I-5659, σκέψη 71, και της 27ης Ιουνίου 2006, C-540/03, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2006, σ. I-5769, σκέψη 35).

77 Εξάλλου, το άρθρο 6, παράγραφος 2, ΕΕ προβλέπει τα εξής:

«Η Ένωση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται με την [ΕΣΔΑ] και όπως προκύπτουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, ως γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.»

78 Το υπό κρίση επιχείρημα πρέπει να εξεταστεί εντός του πλαισίου αυτού.

79 Κατά το άρθρο 34 της ΕΣΔΑ, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μπορεί να επιληφθεί της προσφυγής που υποβάλλεται από κάθε φυσικό πρόσωπο, μη κυβερνητικό οργανισμό ή ομάδα ατόμων, που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα παραβίασης, από ένα από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη, των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στην ΕΣΔΑ.

80 Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το άρθρο 34 της ΕΣΔΑ απαιτεί κατά κανόνα ότι ο προσφεύγων που επιδιώκει να χαρακτηριστεί θύμα υπό την έννοια του άρθρου αυτού πρέπει να ισχυριστεί ότι έχει θιγεί από παραβίαση της ΕΣΔΑ που έχει ήδη τελεστεί (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση *Klass* κ.λπ. κατά Γερμανίας της 6ης Σεπτεμβρίου 1978, σειρά Α αριθ. 28, § 33). Μόνο σε τελειώς εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί ο κίνδυνος μελλοντικής παραβίασης να προσδώσει στον προσφεύγοντα την ιδιότητα θύματος παραβίασης της ΕΣΔΑ (βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, απόφαση *Noël Narvii Tauira* κ.λπ. κατά Γαλλίας της 4ης Δεκεμβρίου 1995, προσφυγή αριθ. 28204/95, *Décisions et rapports (DR)* 83-A, σ. 112, 130). Από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκύπτει πάντως ότι τα πρόσωπα που ισχυρίζονται ότι συνδέονται με οργάνωση ή οντότητα που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος της κοινής θέσης 2001/931, χωρίς όμως να περιλαμβάνονται τα ίδια, δεν έχουν την ιδιότητα θύματος παραβίασης της ΕΣΔΑ υπό την έννοια του άρθρου 34 της εν λόγω Σύμβασης και, επομένως, οι προσφυγές τους είναι απαράδεκτες (βλ. ΕΔΔΑ, απόφαση *Segi* κ.λπ. και *Gestoras Pro-Amnistia* κ.λπ. κατά 15 κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 23ης Μαΐου 2002, προσφυγές αριθ. 6422/02 και 9916/02, *Recueil des arrêts et décisions* 2002-V).

- 81 Το ΚΝΚ τελεί πάντως σε κατάσταση ανάλογη με την κατάσταση στην οποία τελούσαν τα πρόσωπα που συνδέονταν με τις προαναφερθείσες οντότητες Segi και Gestoras Pro-Amnistia. Συγκεκριμένα, το ΚΝΚ δεν περιλαμβάνεται στον επίμαχο κατάλογο και επομένως δεν έχουν εφαρμογή επ' αυτού τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός 2580/2001.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, συνάγεται εκ πρώτης όψεως ότι το ΚΝΚ δεν θα μπορούσε να αποδείξει ότι έχει την ιδιότητα του θύματος, κατά την έννοια του άρθρου 34 της ΕΣΔΑ, και επομένως δεν θα νομιμοποιούνταν να προσφύγει ενώπιον του δικαστηρίου αυτού.
- 83 Κατά συνέπεια, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, δεν αποδεικνύεται η ύπαρξη καμιάς αντίφασης μεταξύ της ΕΣΔΑ και του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 84 Ο υπό κρίση λόγος αναίρεσης πρέπει συνεπώς να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του ένατου λόγου αναίρεσης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 85 Ο δεύτερος αναιρεσιών ισχυρίζεται ότι η σκέψη 49 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης ενέχει σφάλμα, διότι θεωρεί δεδομένο ότι το ΡΚΚ έπαυσε να υφίσταται, οπότε προδικάζει την απόφαση επί ενός ζητήματος ουσίας με σκοπό να απορρίψει επιχείρημα που αφορά το παραδεκτό της προσφυγής.

- 86 Το Συμβούλιο επισημαίνει ότι το Πρωτοδικείο δεν αποφάνθηκε επί του ζητήματος αν το ΡΚΚ εξακολουθεί πράγματι να υπάρχει. Το Πρωτοδικείο δηλαδή, προκειμένου να εξακριβώσει αν το ΚΝΚ μπορούσε να επικαλεστεί το γεγονός ότι ένα ή περισσότερα από τα μέλη του νομιμοποιούνταν να ασκήσουν προσφυγή για ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης του Συμβουλίου, διαπίστωσε απλώς ότι ο δεύτερος αναιρεσείων, ισχυριζόμενος ότι το ΡΚΚ δεν υφίσταται πλέον, αναγνώρισε, αν μη τι άλλο, ότι το ΡΚΚ δεν αποτελεί πλέον μέλος του ΚΝΚ.

— Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 87 Από τις σκέψεις 69 έως 82 της παρούσας απόφασης προκύπτει ότι ούτε οι αποφάσεις 2002/334 και 200/460 αφορούν ατομικά το ΚΝΚ, κατά την έννοια του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, ούτε το ΚΝΚ αποτελεί θύμα των αποφάσεων αυτών, κατά την έννοια του άρθρου 34 της ΕΣΔΑ, ανεξάρτητα μάλιστα από το γεγονός ότι το ΡΚΚ υφίσταται πράγματι. Επομένως, το γεγονός ότι το Πρωτοδικείο δέχτηκε εσφαλμένα ότι δεν υφίστατο το ΡΚΚ δεν θα μπορούσε σε καμία περίπτωση να οδηγήσει σε ακύρωση της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης έναντι του δεύτερου αναιρεσιόοντος.
- 88 Ο υπό κρίση λόγος αναίρεσης είναι επομένως αλυσιτελής.
- 89 Κατά συνέπεια, η αίτηση αναίρεσης του δεύτερου αναιρεσιόοντος είναι αβάσιμη και πρέπει να απορριφθεί.
- 90 Δεδομένου ότι ο δεύτερος αναιρεσείων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της κατ' αναίρεση υπόθεσής του, κατ' εφαρμογή των άρθρων 69, παράγραφος 2, και 122 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.

Επί της προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου

- ⁹¹ Σύμφωνα με το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση αναίρεσης της απόφασης του Πρωτοδικείου, να αποφανθεί οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση. Αυτό συμβαίνει σε σχέση με τη διαφορά μεταξύ του πρώτου αναιρεσείοντος και του Συμβουλίου ως προς το παραδεκτό της προσφυγής.
- ⁹² Το Συμβούλιο προβάλλει δύο λόγους προς θεμελίωση του αιτήματός του να απορριφθεί η προσφυγή του πρώτου αναιρεσείοντος ως απαράδεκτη. Πρώτον, η προσφυγή κατά της απόφασης 2002/334 ασκήθηκε εκπρόθεσμα. Δεύτερον, το ΡΚΚ δεν έχει την ικανότητα να είναι διάδικος, διότι έχει παύσει να υφίσταται.

Επί του πρώτου λόγου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ⁹³ Κατά το Συμβούλιο, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά της απόφασης 2002/334 έληξε στις 29 Ιουλίου 2002. Το πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 31 Ιουλίου 2002. Κατά συνέπεια, η προσφυγή κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε εκπρόθεσμα.
- ⁹⁴ Η Επιτροπή, παρεμβαίνουσα πρωτοδίκως, υποστήριξε το Συμβούλιο στη συλλογιστική του αυτή και πρόσθεσε ότι το απαράδεκτο της προσφυγής κατά της απόφασης 2002/334 συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφυγής κατά της απόφασης 2002/460, διότι η τελευταία αυτή απόφαση αποτελεί απλώς επιβεβαιωτική απόφαση της πρώτης.

- 95 Ο πρώτος αναιρεσείων απαντά ότι οι εκπρόσωποί του είναι πεπεισμένοι ότι κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου το πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής, μαζί με πέντε αντίγραφα, στις 24 Ιουλίου 2002, έστω και αν κατέθεσαν ένα εναλλακτικό πρωτότυπο στις 31 Ιουλίου 2002. Υπό τις συνθήκες αυτές και εφόσον τίθεται ζήτημα θεμελιωδών δικαιωμάτων, το να στερηθεί ο πρώτος αναιρεσείων τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή ακύρωσης κατά της απόφασης 2002/334 θα αποτελούσε ανεπίτρεπτη τυπολατρία.
- 96 Εν πάση περιπτώσει, κατά τον πρώτο αναιρεσείοντα, η απόφαση 2002/460 αποτελεί αυτοτελή απόφαση, η οποία προσβλήθηκε οπωσδήποτε εμπρόθεσμα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 97 Η απόφαση 2002/334 εκδόθηκε στις 2 Μαΐου 2002 και δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις 3 Μαΐου 2002. Πέρα από τη δίμηνη προθεσμία που προβλέπει για την άσκηση προσφυγής ακύρωσης το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, πρέπει να ληφθεί υπόψη η προθεσμία των δεκατεσσάρων ημερών από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης πράξης, δυνάμει του άρθρου 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, καθώς και η κατ' αποκοπή προθεσμία των δέκα ημερών που προβλέπεται από το άρθρο 102, παράγραφος 2, του ίδιου αυτού κανονισμού. Η τελευταία ημέρα της προθεσμίας που προσδιορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες αυτούς ήταν η 27η Ιουλίου 2002. Δεδομένου ότι η ημέρα αυτή ήταν Σάββατο, η λήξη της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής μετατέθηκε για το πέρας της Δευτέρας, 29 Ιουλίου 2002, κατ' εφαρμογή του άρθρου 101, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κανονισμού.
- 98 Το άρθρο 43, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου επιβάλλει την προσκόμιση του πρωτοτύπου κάθε διαδικαστικού εγγράφου.

- 99 Από τη δικογραφία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι στις 24 Ιουλίου 2002 κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου μόνο αντίγραφα χωρίς κανένα πρωτότυπο. Ο πρώτος αναιρεσείων υποστηρίζει μεν ότι οι εκπρόσωποί του κατέθεσαν το πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής μαζί με τα αντίγραφα που κατατέθηκαν κατά την ημερομηνία αυτή, αλλά δεν προσκομίζει προς τούτο κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Επιπλέον, το κείμενο του πρωτοτύπου που κατατέθηκε στις 31 Ιουλίου 2002 παρουσιάζει διαφορές από τα αντίγραφα που κατατέθηκαν στις 24 Ιουλίου 2002. Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι, όπως πιστοποιείται με τη σφραγίδα που επέθεσε η Γραμματεία του Πρωτοδικείου, η κατάθεση του πρωτοτύπου του δικογράφου της προσφυγής στη Γραμματεία έγινε στις 31 Ιουλίου 2002.
- 100 Δεδομένου ότι το πρωτότυπο του δικογράφου της προσφυγής δεν προσκομίστηκε εμπρόθεσμα στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου, η προσφυγή του πρώτου αναιρεσειόντος είναι απαράδεκτη, καθόσον βάλλει κατά της απόφασης 2002/334.
- 101 Η ορθότητα του συμπεράσματος αυτού δεν θίγεται από το γεγονός ότι, όπως ισχυρίζεται ο πρώτος αναιρεσείων, τίθεται ζήτημα θεμελιωδών δικαιωμάτων. Πράγματι, οι κανόνες για την άσκηση των ένδικων μέσων είναι δημόσιας τάξης και πρέπει να εφαρμόζονται από τον δικαστή κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου και η ισότητα των πολιτών ενώπιον του νόμου.
- 102 Αντίθετα, δεν αμφισβητείται ότι ο πρώτος αναιρεσείων πρόσβαλε εμπρόθεσμα την απόφαση 2002/460.
- 103 Όπως ορθά έκρινε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 44 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, η απόφαση αυτή αποτελεί νέα απόφαση σε σχέση με την απόφαση 2002/334. Συγκεκριμένα, κατά τα άρθρα 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001 και 1, παράγραφος 6, της κοινής θέσης 2001/931, κάθε απόφαση αναθεώρησης του επίδικου καταλόγου αποτελεί απόρροια επανεξέτασης από το Συμβούλιο της κατάστασης των προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που περιλαμβάνει ο εν λόγω κατάλογος.

- ¹⁰⁴ Κατά συνέπεια, η απόφαση 2002/460 δεν αποτελεί απλή επιβεβαίωση της απόφασης 2002/334 και το απαράδεκτο της προσφυγής κατά το μέρος που βάλλει κατά της απόφασης 2002/334 δεν εμποδίζει τον πρώτο αναιρεσείοντα να προσβάλει την απόφαση 2002/460.

Επί του δεύτερου λόγου

Επιχειρήματα των διαδίκων

- ¹⁰⁵ Το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι το ΡΚΚ δεν έχει την ικανότητα να ασκήσει προσφυγή ακύρωσης, διότι, όπως δήλωσε ο πρώτος αναιρεσείων, το ΡΚΚ έχει διαλυθεί. Το γεγονός ότι δεν υφίσταται αποδεικνύεται από το ότι δεν διαθέτει χαρτί με προτυπωμένο λογότυπο και διεύθυνση. Συγκεκριμένα, η εντολή εκπροσώπησης που δόθηκε στους δικηγόρους περιέχεται σε ένα λευκό φύλλο χαρτιού που έχει υπογραφεί από τον Osman Ocalan.
- ¹⁰⁶ Ο πρώτος αναιρεσείων υποστηρίζει, πρώτον, ότι δεν δήλωσε ότι το ΡΚΚ έχει διαλυθεί και, δεύτερον, ότι το ΡΚΚ εξακολουθεί να έχει τουλάχιστον την ικανότητα να προσβάλει την εγγραφή του στον επίδικο κατάλογο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ¹⁰⁷ Όπως διαπιστώθηκε στις σκέψεις 38 έως 52 της παρούσας απόφασης, από τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία συνάγεται καταρχήν ότι το ΡΚΚ δεν διαλύθηκε κατά το συνέδριο που πραγματοποίησε από τις 4 μέχρι τις 10 Απριλίου 2002. Συγκεκριμένα, από την εξέταση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων προκύπτει ότι το ΡΚΚ εξακολούθησε να λειτουργεί μετά το συνέδριο αυτό, πιθανότατα μετά από αναδιοργάνωσή του και με άλλες ονομασίες.

- 108 Ακόμη και αν το πεδίο των δραστηριοτήτων του ΡΚΚ μετά τις 4 Απριλίου 2002 δεν μπορεί να οριοθετηθεί επακριβώς με βάση τα εν λόγω στοιχεία, είναι εν πάση περιπτώσει βέβαιο ότι το ΡΚΚ εξακολουθεί να έχει υπόσταση σε βαθμό επαρκή για να μπορεί να προσβάλει την εγγραφή του στον επίδικο κατάλογο.
- 109 Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι κοινότητα δικαίου, οι δε πράξεις των θεσμικών οργάνων της υπόκεινται σε έλεγχο για το αν είναι σύμφωνες με τη Συνθήκη ΕΚ και τις γενικές αρχές του δικαίου, στις οποίες περιλαμβάνονται και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Κατά συνέπεια, οι ιδιώτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τυγχάνουν αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν από την κοινοτική έννομη τάξη, δεδομένου ότι το δικαίωμα για τέτοια προστασία αποτελεί τμήμα των γενικών αρχών του δικαίου οι οποίες απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών. Το δικαίωμα αυτό καθιερώνεται επίσης από τα άρθρα 6 και 13 της ΕΣΔΑ (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Unión de Pequeños Agricultores* κατά Συμβουλίου, σκέψεις 38 και 39).
- 110 Η αποτελεσματικότητα αυτής της δικαστικής προστασίας είναι ιδιαίτερα σημαντική για τον λόγο ότι τα περιοριστικά μέτρα που προβλέπει ο κανονισμός 2580/2001 έχουν σοβαρότατες συνέπειες. Το γεγονός ότι ένα πρόσωπο, μια ομάδα ή μια οντότητα χαρακτηρίζεται τρομοκρατική όχι μόνο εμποδίζει κάθε χρηματοοικονομική συναλλαγή με το πρόσωπο, την ομάδα ή την οντότητα αυτή και κάθε χρηματοοικονομική υπηρεσία προς αυτά, αλλά βλάπτει επίσης τη φήμη και την πολιτική δράση τους.
- 111 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 2580/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 1, παράγραφοι 4 έως 6, της κοινής θέσης 2001/931, ένα πρόσωπο, μια ομάδα ή μια οντότητα δεν μπορεί να περιληφθεί στον επίδικο κατάλογο παρά μόνο αν υπάρχουν ορισμένα αξιόπιστα στοιχεία και αν η ταυτότητά του προσδιορίζεται επακριβώς. Επιπλέον, το όνομα προσώπου, ομάδας ή οντότητας διατηρείται στον εν λόγω κατάλογο μόνο εφόσον η κατάστασή του επανεξετάζεται περιοδικά από το Συμβούλιο. Όλα αυτά τα στοιχεία πρέπει να μπορούν να ελέγχονται από δικαστήριο.

- 112 Επομένως, αν ο κοινοτικός νομοθέτης έκρινε, με την απόφαση 2002/460, ότι το ΡΚΚ εξακολουθεί να έχει υπόσταση σε βαθμό επαρκή για να αποτελεί το αντικείμενο των περιοριστικών μέτρων του κανονισμού 2580/2001, η συνέπεια και η δικαιοσύνη επιβάλλουν να γίνει δεκτό ότι η εν λόγω οντότητα εξακολουθεί να έχει υπόσταση σε βαθμό επαρκή για να προσβάλει το μέτρο αυτό. Οποιοδήποτε άλλο συμπέρασμα θα είχε ως αποτέλεσμα τη δυνατότητα εγγραφής μιας οργάνωσης στον επίδικο κατάλογο χωρίς να της παρέχεται η δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατά της εγγραφής αυτής.
- 113 Προς άσκηση παραδεκτώς προσφυγής εξ ονόματος μιας τέτοιας οργάνωσης, πρέπει να αποδεικνύεται ότι η οργάνωση αυτή έχει πράγματι την πρόθεση να ασκήσει την προσφυγή και ότι έχει δοθεί πράγματι εντολή εκπροσώπησής της στους δικηγόρους που ισχυρίζονται ότι την εκπροσωπούν.
- 114 Κατά τη θέσπιση των διατάξεων του Οργανισμού του Δικαστηρίου, και συγκεκριμένα του άρθρου του 21, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, και συγκεκριμένα του άρθρου του 38, και του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, και συγκεκριμένα του άρθρου του 44, δεν προβλέφθηκε η περίπτωση άσκησης προσφυγής από οργανώσεις χωρίς νομική προσωπικότητα, όπως είναι το ΡΚΚ. Όταν συντρέχει η εξαιρετική αυτή περίπτωση, οι δικονομικοί κανόνες που διέπουν το παραδεκτό των προσφυγών ακύρωσης πρέπει να εφαρμόζονται κατόπιν της αναγκαίας προσαρμογής τους προς τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης. Όπως ορθά εξέθεσε το Πρωτοδικείο με τη σκέψη 28 της αναιρεσιβαλλόμενης διάταξης, πρέπει να αποφεύγεται η υπερβολική τυπολατρία που θα ισοδυναμούσε με τη μη αναγνώριση καμιάς δυνατότητας άσκησης προσφυγής ακύρωσης, μολονότι η ενδιαφερόμενη οντότητα αποτελεί αντικείμενο κοινοτικών περιοριστικών μέτρων.
- 115 Κατά συνέπεια, ο Osman Ocalan νομιμοποιείται να αποδείξει με κάθε αποδεικτικό μέσο ότι ενεργεί εγκύρως εξ ονόματος του ΡΚΚ, το οποίο ισχυρίζεται ότι εκπροσωπεί ο ίδιος.
- 116 Όσον αφορά την εγκυρότητα της εκπροσώπησης του ΡΚΚ από τον Osman Ocalan, αμφιβολίες δημιουργεί το γεγονός ότι εμφανίζεται, στο έγγραφο παροχής δικαστικής πληρεξουσιότητας στους δικηγόρους, ως πρώην μέλος του ΡΚΚ, χωρίς να αναφέρεται καμία άλλη ιδιότητα που να τον νομιμοποιεί για να εκπροσωπεί το ΡΚΚ.

- 117 Εντούτοις, κατά την αναιρετική διαδικασία ο πρώτος αναιρεσείων υπέβαλε στο Δικαστήριο μια δήλωση του δικηγόρου Mark Muller, με την οποία επιδιώκεται να θεμελιωθεί η εγκυρότητα της πληρεξουσιότητας αυτής. Με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 12ης Μαΐου 2005 στην υπόθεση Abdullah Ocalan κατά Τουρκίας (αριθ. προσφυγής 46221/99, που δεν έχει δημοσιευτεί ακόμη), επιβεβαιώνεται ότι ο Mark Muller εκπροσωπεί ενώπιον του εν λόγω δικαστηρίου τον Abdullah Ocalan, ο οποίος ήταν ο ηγέτης του PKK και κρατείται στις τουρκικές φυλακές από το 1999. Ο Mark Muller δηλώνει ότι, σε μία από τις επισκέψεις του στον Abdullah Ocalan στη φυλακή, ο τελευταίος αυτός του ανέθεσε να προσβάλει την απαγόρευση του PKK στην Ευρώπη. Ο Mark Muller δηλώνει επιπλέον ότι πολλά άλλα ηγετικά στελέχη του PKK και της οργάνωσης που το έχει διαδεχτεί, του KADEK, του ανέθεσαν να συνεχίσει τη διαδικασία που είχε κινηθεί με την προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 118 Εξάλλου, ο Mark Muller δηλώνει ότι ο Osman Ocalan, όταν υπέγραψε το έγγραφο της δικαστικής πληρεξουσιότητας για τους δικηγόρους, ήταν υψηλό στέλεχος τόσο του PKK όσο και του KADEK.
- 119 Οι δηλώσεις αυτές, στις οποίες έχει προβεί μέλος δικηγορικού συλλόγου κράτους μέλους, το οποίο επομένως υπόκειται σε κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας, αρκούν, υπό τις ιδιαίτερες περιστάσεις της προκείμενης περίπτωσης, προς απόδειξη του ότι ο Osman Ocalan έχει την εξουσία να εκπροσωπεί το PKK και, ειδικότερα, να δίδει την εντολή σε δικηγόρους να ενεργούν εξ ονόματος του PKK.
- 120 Η ορθότητα της διαπίστωσης αυτής δεν θίγεται από το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι το PKK δεν έχει χαρτί με προτυπωμένο λογότυπο.
- 121 Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι είθισται, στην περίπτωση των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, να παρέχεται η δικαστική πληρεξουσιότητα στους δικηγόρους σε χαρτί με προτυπωμένο λογότυπο, μολονότι αυτό δεν απαιτείται από τις διατάξεις που ρυθμίζουν τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου. Στην περίπτωση όμως των οργανώσεων που δεν έχουν συσταθεί σύμφωνα με τους νομικούς κανόνες που έχουν συνήθως εφαρμογή στα νομικά πρόσωπα, το στοιχείο αυτό δεν έχει ιδιαίτερη αποδεικτική αξία.

- ¹²² Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο Osman Ocalan είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί το ΡΚΚ και να δίδει προς τούτο σε δικηγόρους την εντολή να το εκπροσωπούν.
- ¹²³ Κατά συνέπεια, η προσφυγή του πρώτου αναιρεσείοντος είναι παραδεκτή, καθόσον βάλλει κατά της απόφασης 2002/460. Η υπόθεση πρέπει επομένως να αναπεμφθεί στο Πρωτοδικείο προς εκδίκαση επί της ουσίας.
- ¹²⁴ Δεδομένου ότι η υπόθεση αναπέμπεται στο Πρωτοδικείο για να συνεχιστεί η διαδικασία ως προς τον πρώτο αναιρεσείοντα, το Δικαστήριο επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα που τον αφορούν.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) **Αναιρεί τη διάταξη του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 15ης Φεβρουαρίου 2005, T-229/02, ΡΚΚ και ΚΝΚ κατά Συμβουλίου, καθόσον με τη διάταξη αυτή απορρίπτεται η προσφυγή που άσκησε ο Osman Ocalan εξ ονόματος του Kurdistan Workers' Party (ΡΚΚ).**
- 2) **Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης κατά τα λοιπά.**
- 3) **Καταδικάζει τον Serif Vanly, που υπέβαλε την αίτηση αναίρεσης εξ ονόματος του Kurdistan National Congress (ΚΝΚ), στα δικαστικά έξοδα της αίτησης αυτής.**

- 4) Απορρίπτει ως απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε ο Osman Ocalan εξ ονόματος του ΡΚΚ, καθόσον βάλλει κατά της απόφασης 2002/334/ΕΚ του Συμβουλίου, της 2ας Μαΐου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και την κατάργηση της απόφασης 2001/927/ΕΚ.
- 5) Η προσφυγή που άσκησε ο Osman Ocalan εξ ονόματος του ΡΚΚ είναι παραδεκτή, καθόσον βάλλει κατά της απόφασης 2002/460/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2002, για την εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, και την κατάργηση της απόφασης 2002/334/ΕΚ. Η υπόθεση αναπέμπεται στο Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για να εκδικαστεί επί της ουσίας.
- 6) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα που αφορούν τον Osman Ocalan εξ ονόματος του ΡΚΚ.

(υπογραφές)